

зробити висновок, що „неукраїнська демократія видимо боїться самоозначення України і надає монополію вагу Всеросійській Установчій Раді, як єдиному правомочному органу всенародньої думки“.

Промовець із Бунда, звичайно, дав право нашим українським товаришам робити такого роду висновки, але треба категорично заявити, що в даних разі, як і всіх інших, *голос і думку Бунда не треба розуміти як голос і думку всієї єврейської демократії*. Єврейська демократія поділена на партії, і ніхто з них не захоплювався серед євреїв робити прелебції в питанні про федерацію, про суверенність народів, про Установчі Збори єврейські й красиві або національні.

Через те ніхто не має права говорити про ці питання від імені єврейської демократії, як такої. А ні „Бунд“, ні „Поалей-Ціон“ ще не можуть претендувати на звання єдиних і справжніх виразників домагають трудящих мас єврейства доти, поки не відбудеться Всеросійський єврейський З'їзд, який тепер скликають. З'їзд скликають на основі демократичного виборчого права, не тільки загального й пропорційного, але і з спеціальним забезпеченням пре ставництва меншостей, і наша партія дивиться на цей майбутній з'їзд (в грудні 1917 р.), як на *суверенні Установчі Збори єврейського народу в Росії*.

Поки ці Установчі Збори єврейства не висловлять в питанні про федерацію, ми маємо право говорити, що централістична думка „Бунда“ не виражає справжнього чуття і домагає єврейського пролетаріату. Єврейська Соціально-Демократична Робітчанська Партія (Поалей-Ціон) ґрунтується на то-

му, що всі народи Росії й усього світу державні й суверенні; що держава демократична повинна будуватися не зверху, а знизу, самими народами; що живі творчі сили Росії не зліті в центральних органах республіканської влади, а жевріють в самих народах, в соціально-революційній та національно-революційній демократії цих народів. А через те наша партія не може навіть і помислити, щоб самовизначення народів диктувалось і нав'язувалося їм із центра. Ми надаємо, звичайно, величезне значіння Всеросійським Установчим Зборам, як останньому регулятору всіх цих питань. У яких заінтересоване все населення Росії. Але джерело й ґрунт авторитета Всеросійських Установчих Зборів ми бачимо не в них самих, а в Установчих Зборах окремих країн і націй. Ми хочемо єдиної й нероздільної Росії тому, що ми хочемо єдиної й нероздільної людськості; для нас межі держави не фетиш, а випадковий результат військових і дипломатичних комбінацій. Ми прагнемо миру народів і братерства народів по всьому світу, як і в Росії. Єдиною й нероздільною Росією будемо тільки тоді, коли вола буде заснована на вільній згоді тих суверенних народів, які на ній живуть.

Виходячи з глибокої віри в революцію і в федеративний устрій, ми вітаємо всі заходи до якомога швидшого Українських Установчих Зборів, які повинні відновити повноваження України й узгодити єдиний революційний устрій по єврей.

З соціалістичним вітанням
Б. М. Борохов,
член заміститель Малої Української Ради від Євр. Соц.-Дем. Роб. Партії (Поалей-Ціон).

3 характеристики провінції України.

Прочитав оце в газеті, що Херсонщина устами херсонського „Урядового Світа Крестянських Депутатів“ теж вимагає прилучення до автономної України... Згадав цей оригінальний степовий край, українську Америку, без вишневих садочків, без джочів співів, без перлов на кожній міді або й на кожній квадратній верстві, як, наприклад, на старій князівській Волянці, що і в селі дві церкви, і край села — на цвинтарі, і в гаю — білі струмочки, і серед поля, і на високім шпалі Аврентів.

Без жадного сентименталізму, ліризму, мистицизму та інших мрійностей, Херсонщина т руге, закладає, минає, лічить бар'яші, пускається в комерційні авантюри і має за пропащу ту хвилянку, коли чоловік „не сд'яла д'яла“, навіть па Великдень чи на Новий Рік, — все одно. Країна „Хазяїна“ Пузиря і Калитки, мажоресів та Григоріїв Мойсевичів, вона навіть бавиться на зиск: баня, мацо, макао, шмендефер, покер, студіала, ерлаш, штос, двадцять одно — зять еспанто цілої Херсонщини, всіх її націй, станів, віків і переконань, — це єдине маршалак дворянського з ветеранарним фельдшером, єврей-мануфактурщиком з попом, педагога з абдакатом-продисвітлом, німци-„хазяїна“ з ефірною панночкою і прав славно місіонера з штудованим ідеологом. Діти граються в дурня „на інтерес“, а селяне, везучи до Одеси хліб, пасують і виступють на колясках зелених кованих фургонів.

— Ну, сира! По банку.
А херсонські подорожі, наприклад, до повітового міста — сто двадцять верстов, до найближчої залізничної станції дев'ятьдесят верстов, до сусідньої пристані Дніпра чи Буга — шістьдесят верстов або навропещець до Одеси, до Миколаєва, до Голти — куди не глянь, „по сту верст“, як у казці.

О, то щось незабутне, ті подорожі, єдине в своїй роді, особливо коли місцеві підприємці організують їх „правильним ділжанним сообщенієм“.

„Кто раз любія, тот поміаєт — і не забудет нікогда...“
Так само — хто раз їхав тим „общенієм“ сотню, другу верстов, ніколи того не забуде.
Тепер, коли ви, читачу, втомилася, чпляючись а карнизі вагонів, коли відстоявши собі ноги на ко йдорі, трохи не задумалися од мажорки в купе першого класу, коли в очах встали постріли від „защитного пята“, вуха ваші опухані від скарг, промов та зойку, а думьса на ваших вишках дуплять, неначе ковали в кузні, від політичної ситуації, — чи не ласка ваша зробити мені компанію, проїхатися „правильним ділжанним сообщенієм“ по країні „Херсонського Світа Депутатів“.

Адже рано чи пізно Херсонщина буде нашою: ми таки відвоюємо Галичину й Буковину від Австрії, а Катеринославщину, Таврію й Херсонщину від Росії, еге-ж?

Діється не так давно, у всяким разі не за паря Гороха, а тільки за Миколая, так приблизно столишніської доби.

Викнується собі в Чорному морі і питається сусіда по куцальній лінії, чи не знає він городка Березовки, і як до того городка їхати.

— Що значіт — не знаєт Березовки, есаї я сам студова, — дивується ваш сусід: — как туда ехати? Осьнь просто: зайдіте в гостиніцу „Майбах“ іаі „Царське Село“, беріте себе білет на ділжан і вот.

— Ага. Дуже дякую. А прошу вас: далеко до той Березовки вашої? Запевне верстов з п'ятдесят буде, — берете шахішум, сподіваючись на заспокоючу відповідь, що, мовляв, п'ятдесят — не п'ятдесят, а двадцять п'ять така буде.

— Ну, покажулі не п'ятдесят, а педис хот, но ето нічого не значіт: три перепряжні лошадей, раз — два і готово.

Після купання йдете до „Царського Села“, купуєте квиток „на ст. Березовка“, — все дуже добре і дуже дешево: перший клас коштує лиш три карбованці. Сьогодні ввечері маєте прибути з своїми речами і о шостій годині рушити в дорогу.

Квапнятеся зробити ваші справи, поспішаєте, адже маєте вярбути до „Царського Села“ акурат в шостій, — щоб часом не спізнитися. Ой, вже три чверти на пошту! Живо, зводіте, живо!..

Приїхали.
Начальник станції бере ваші речі, несе через велике подвір'я, заставлене возами, фургонами, повозками... Коші, люде, кауни, нашія... Врешті, підводить до якоїсь короби на колесах і каже:

— Вот!
— Що?
— Ну, займайте место.
— Так оне зветься ділжанс?
— Ну, а что же?
— І в оцій тісній коробці — сотню верст?

— Что значіт тесно? Ето ещо да же вовсе слабодно.
Нічого не вдієш. Лізете, вігнувшись в три погібелі, в коробку і сідаєте в кутку, в глибокій. Напроти сидить грубий пан в кепці, кол'яного така самісінька завширшки німця з двома дітьми, дакі — пів, котрого гладіи кличе „гаспадин Куперштейн“, за ним — дуже жвава і дуже метушлива панна з кардонкою в руках, німець з колючим лямем, маленький сукорлявий єврей з величезною буркою... о, матінко Божа, не же ж не „слабодно“! Публика весь час лагодиться, соається, моститься, вийшиий сід, закурити навіть вже, але враз встает та, відсалуючи, протискається до дверят. Очевидно, щось забув.

Порох і задуха...
Всі — неначе давно вже і дуже добре знакоми, жваво розмовляють та, не вважаючи на тісноту, добирають

способу жестикулювати. Де-хто підіймає бруду полотяну ганчірку, що має тут бути за фіранку, та через вікно бесідує з провожаючими і компаньонами:

— Так помніте же міне, как толькі получаете накладную, шічас же телеграфуйте, слыштіе?
— Ну, ку.

— А в случает да — приедет Григорій Семеновіч, переговоріте с ним, толькі же аса-вательно, ви поміаєте?

— Что значіт — не поміаю! Може-те біть спокойніи. — Тим часом єврей з буркою насуває на ногу одному з німцінних вандерів, — ах, ізвініті, паша-уєста! — та не вважаючи на ту пізню чемість, починається несамовитий вереск, все голосніше і голосніше, компаньони й собі підіймають тон, німця ластється — „какой шорт шітаєтца туда, суда“ і зосліво виблискує білячч очима; метушлива панна, спочуваючи дитині, шугає в ридіючі пукерка і так крикливо втяхомирьє її, над самим вуком Куперштейна, що він аж хжурється та ввічливо запрошує панну говорити трохи тихіше, „ведь ето же не степ“, панна перечить Куперштейнові, єврей з буркою — німцяні, другий вандер, запевно з солідарності — теж починає верещати, — застрій в ділжані гірчяє.

Грубий пан в кепці дивиться на годинник і каже:

— Ого!
Потім підіймає фіранку і на ціле подвір'я гостиніці „Царське Село“, без всякої чемістости, гукает на паша начальника станції:

— Шойліт, чорт би вас побрал! Повеэоте ви сегодня ліі нет?
— Успокойтесь, поедем, — чується відповідь.

До ділжану лізе ще один пасажир.
— А, madame Тарашанская! Здравствуйте! — вигає П Куперштейн: — да, но где же вы сидіте уже здесь? Для нас одной нужно, кажется, целый ділжанс.

— Нічого, помещіе імея. Здравствуйте, господин Куперштейн. Ой, ой... неможло, пожалуйста, негі прізнайте... вот, вот. Мері вам. Фу, как жарко! Чего ти плачеш, деточка? Здесь едїте с такими дітьми, так ето действительно целое несчастіе... ой, ізвініте, пожалуйста... как вам ето понравітца: здесь такі в самом деле нет где сесть!

Куперштейн, жартуючи далі, починає спорочуватися, щоб дати місце своїй зніймій, трохи посувається й панна, але в цей мент ділжан, зрігнувшись цілою своєю розтарбаненою істотою, рупає з місця, і madame Тарашанская падає в ваші обійми, шаповий чітату.

— Харомее дело, — речотється Куперштейн, Дилжан скате, рпнать, дречнать і заточутесь як п'яний; діти від несподіванки уковкають, рента теж сміється, настрої в ділжані кращає.

Уявіть собі танцюючу по каміням бурку нашивду збиту кмітку, повну уюсканом відсутністю якого способу їдзі зврнано, здрпжену чарірою смутних бітвюгів, до топають п'ятнадцять верстов вулицями великого приморського міста, — і це зветься — ділжан на Березовке...

Поуз фіранки ділжана літають трамвай та автомобілі, труляють вагони „Скорой Помочи“, дзвонять пожарні обози. Візники, биядюги, англійські й мошковські візяді, плацформы, катафалки... По тротуарах сунє густа юрба публики, в магазинах і кінематографах виблискують різко-колірові вогні...

— Нічого не значіт: ділжан іде на Березовке.
Пів-години, година, врешті півтори, — починає боліти спина, одна нога вже затерпла, зовсім омертвіла, а з обох б'ків ділжана все ще місто, і в переспективі, кажуть, „ні боже, ні мене, как одна сотня вьорст“.

— Тпруу!..
— Що таке?
— Ішо один пас жер.
— Помілуйте, куда же? Ето уже безобразіе!
— Успокойтесь, поедем харашо. Господин Пукман, может біть вы сидіте на козлах, а оні войдут у ділжан? Оні заспають ночью, так опасно, штоби не сплететь.

— На козлах, г. воріте? Так у міня же білег вовсе внутре.
— Что значіт білет? І вам скіню до Івановкі. Будьте любезні! Толькі до Івановкі а там сходит ета дама с реб'янками.

Господин Пукман, маленький сукорлявий єврей з буркою, лізе на козла, а в ділжан сунється новий пасажир, мешпанець околиці, бо як виявляється, ділжан вже на околиці, і зараз почнеться перша з сотні верства. Через це де-то з пасажирів, натискаючи один другому на коліна та раз-у-раз перепрошаючи,

виходить в ділжана, щоб випити зельтерської води, купити папірос, свічку то-що, — зараз ділжан в'їде в степ, і до слідуючої станції, до Іванівки або Степанівки, тридцять верстов.

— Так, але хіба по дорозі не буде ні одного містечка? — цікавиться ви.
— Так вот же, Івановка.
— А до Іванівки?
— А до Івановкі, так степ.
— Як-то, а-ні одного містечка, ні села, ні присілка?
— Ні-че во. Один степ.

Тут саме наупаються коні, і за черв'я години ділжан, знов здригнувшись цілою своєю істотою, — „Перед употребленієм вбальтивать“ — жартує Куперштейн.

— Рупає далі. Через другий чверть години він з'їмає з бурку, неначе проважються кудись, і колеса різво котять по м'якій ґрунтової дозові. Місто спінчаєса, почався степ. Перша з сотні верства.

Триста перестало, подорожні пристосувалися, а-за фіранок подихає чужий вітрець. В деєрах ділжана черніє тепла заряна ніч або враз, при відповіднім повороті, заміготять вогні міста. Інколи долинає шум морського прибою, і німцяні, колишучи дітеї, затаяга якийсь монотонний методичний церковний мотив...

І так йдете без вінда-права, цілу вічність...

Враз: — тпрууу-у!..
— Що таке? Ще пасажир?
— Тпру, щоб тебе дал жанло по голові, з твоїм ділжаном!
— Та що там таке?
— А де на тебе погібелъ забарілася, — чується з високих козел.

— Захарку, чого ви ластесь собі там, — цікавиться Куперштейн.
— А щоб під т.бою земля згоріла! Ну, що ти тепер кола неї пораниш, га? — не вгаває Захарко, але вже не на козлах, а десь ближче, неначе під ділжаном: — горить і край!..

— Що горить, де?
— Вісь горить, траєця в пещику його матері, а тут той... двадцять верстов до станції суи й сиди.

— Ну, та поливайте, може тут де вода близько, — радить Куперштейн.
— Еге, вода! Так тобі й вода в цій проклятій Васарабіі; верстов з десяти ще до води... А-ну, Пукман, злязьте лишень, Осомом Маркович і ви, хазяїн, а-ну, гайда сюди! Та живи, бо будете ночувати на степу... злязайте й ви, чітату..

Подорожні дами у цей мент сплять глибоким сном.

Причепа.

В Малій Раді.

Засідання 17 жовтня.

Новий товариш генерального секретаря. На початку засідання, котре відкрито о 8¼ години ввечері під головуванням М. Грушевського, генеральний секретар національних справ О. Шульгин позивив Малу Раду, що товаришем секретаря національних справ від росіян призначено Д. Одиця члена народно-соціалістичної партії.

Як відомо, при секретареві національних справ є три товариші: від поляків, євреїв і росіян. Отже в той час, як поляки та євреї признали своїх товаришів секретаря національних справ ще з початку, росіяне отягалися з цим аж до цієї пори.

Заява Генерального Секретаріату. Після повідомлення О. Шульгина В. Винниченко прочитав від імені Генерального Секретаріату низшеподану заяву, зроблену Секретаріатом з дилжана на ту полеміку та непорозуміння, котрі виникли з приводу відомошення Генерального Секретаріату на скликання Української Установчої Ради.

Заява мала такий зміст: „Генеральний Секретаріат України, визнаючи разом з всією демократією російської держави правомочної нації на повне самоозначення, тим самим визнає і за українським народом право вільно і без всяких обмежень виявити свою волю на Українських Установчих Зборах.“

Разом з тим Генеральний Секретаріат, твердо стоючи на ґрунті своєї декларації 29 вересня, яку узвালে всіма фракціями Центральної Ради при одного голосу представника партії „народной свободы“, і вважаючи, що українська демократія голосом своїх з'їздів, організацій і революційного парламенту — Центральної Ради — виразно визначила майбутній національно-політичний стан свій, яко рівно-правне державне тіло в федеративній республіці Росії, — своєю роботою буде вести в напрямі цієї позиції — „єдності російської федеративної республіки“.

про скликання Української Установчої Ради, то Генеральний Секретаріат розгляне цей законопроект, подасть його на увагу Центральної Ради і передасть на затвердження Тимчасовому Правительству“.

Пояснення В. Винниченна. Після офіційної заяви від імені Генерального Секретаріату В. Винниченко прочитав свої особисті пояснення, з приводу своєї промови, сказаної на попередньому засіданні Малої Ради. Подасмо тут ці пояснення В. Винниченна дещо скороченими.

На засіданню Малої Ради я говорив і тепер повторюю: Я вважаю, що всяке державне збудовання тільки тоді може бути міцним, коли в основу його поставлено не примус, а добру волю складових його частин. Російська Федерація повинна бути збудована на таких іменно основах. Через те суверенність Українських Установчих Зборів є конечною умовою непричуженого виявлення волі демократії України.

Але суверенність тої волі зовсім не має виявлятися неодмінно в бік відділення від всієї Росії і самостійності. Я казав у тій промові і знов тепер повторю, що, яко марксист, я принципово ніяких абсолютних політичних цінностей признаєти не можу. Політичні форми якогось соціального організму залежать від певної комбінації основних факторів, економічних, національних, культурних, історичних і інших. Через це кожний соціаліст і ширій марксист ніколи не може зарікатися ні від яких політичних асугтів. Коли б комбінація основних факторів складалася так, що надбудова їх, політична форма вимагала б необхідності самостійності, а умів би признаєти й цю форму, хоча цього для України й не передбагаю.

Революція знищила царизм, а з ним і всякі підстави для одчаю та для самостійницьких і австро-германських орієнтацій. Тепер, коли в демократичній федеративній республіці Росії розгортається перед кожною нацією такі широкі, такі захоплюючі перспективи національно-політичного будівництва, творчості, розвитку, багатства — ніяких орієнтацій, крім федеративної республіканської Росії серед більш менш одневідалих революційно-демократичних політичних груп українства немає і бути, розуміється не може.

Мало того, я скажу більше: не зарікаючись ні від якої політичної форми, навіть сам стійництва, коли б того вимагали соціально-економічні та інші умови, і коли б то сприяло меті всякого соціаліста — соціалізови, я в той же час для цієї мети, для соціалізму, знайшов би в собі мужність одмовитися від всяких національно-політичних форм, коли б я переконався, що вони шкідять соціалізови. В цьому річниця між націоналістичними соціалістами і просто націоналістами. Для соціаліста національний розвиток є необхідна, природна і користна умова та засіб наближення людськості до вищих форм соціального життя, а для націоналістів це є самоділь, остання мета, на якій вони зупиняться, застигнуть і потім посунуться вже назад... Комбінація основних фактів соціально-політичного життя України не вимагає самостійності, яко політично-державного оформлення його.

Чи вимагатиме в дальшому майбутньому?

На це нічого певного в даний момент ніхто не одважиться сказати. Але не зарікаючись ні від яких форм що можуть виникнуть колись з необхідності, можна мати й тепер певні бажані ідеали, які намічаються і самим життям.

Такі ідеали виразно точно означені всією організованою українською демократією: це Федерація Російської Республіки і участь в ній України, яко рівного з іншими державного тіла.

І Центральною Радою, і Генеральним Секретаріатом це заявлено в самих точних недовзначних виразах. Шукати якогось іншого зхваленого змісту в сих заявах нема ніякої потреби. Коли б Центральною Радою мала самостійницькі ідеали, вона б так само твердо отверго і ясно виявила б їх, як виявила свої федералістичні змагання.

І тому жимоволі виникне питання: для чого, з якою метою вбалають за цими змаганнями сепаратизм і самостійництво? Для чого так усильно позивають павляци на те, чого немає? Щоб одвертати симпатії од самої ідеї федералізму? Коли не роблять кадеті, противники федерації, коли вони через це виступають із Центральної Ради, коли стараються адіскредитувати її, то це зрозуміло.

Але для чого йдуть слідом за ними ті групи меншостей, в програмі

Октябрь з управління справами тимчасового уряду з приводу останнього наказу уряду про викликання для пояснень представників генерального секретаріату. Управитель справами тимчасового уряду заявив комісарів України, що ніяких остаточних постанов тимчасовий уряд не робив про те, щоб притягнути до судової відповідальності членів генерального секретаріату, що тимчасовий уряд постановив вжити тих чи інших репресивних заходів тільки після того, як вислушає пояснення представників генерального секретаріату.

У Києві.

Молєбін з приводу відкриття 3-го Всеукраїнського Військового З'їзду. 20-го жовтня зійдуться на Софійській площі хрестні ходи Братського, Фролівського дівочого, Лаврського, Михайлівського та Миколаївського монастирів, Софійського Собору та духовної семінарії. В 11 годин вранці на Софійській площі буде відслужено, по старозаказному звичаю, перше відкриття 3-го Всеукраїнського Військового З'їзду всенародній молєбін.

Ще про українізацію чорноморського флоту. У вчорашньому числі нашої газети сповіщалося, що морський міністр адмирал Вердеревський звернувся до Ц. Ради з проханням зробити моральний вплив на чорноморський флот, який, ніби, оповістив себе українським флотом, зробивши це цілком незаконно.

Тепер у Києві одержано певні відомості, що вся історія з "українізацією" флоту—чистий газетний пф, бо чорноморський флот вивівся тільки на один день українського прапора в ознаку привітання Центральної Ради і тільки один мимовольно залишив прапора надалі. Адмирал Вердеревський, не перевірявши офіційно цієї звістки про "українізацію флота", підняв такий шумест на підставі тільки газетних звісток.

Нема грошей на вибори. Київська окружна комісія по підготовці виборів до Установчих Зборів і досі ще ніяк не може одержати з Петрограду грошей на видати по підготовці виборів. Російська канцелярсько-бюрократична тяганина і тут дає себе взнаки, гальмуючи справу виборів. Замість того, щоб наравити гроші безпосередньо в окружну комісію, їх хоча б послали губернаторському комісарові, а між тим з повітів надходять численні заяви з проханням вислати гроші, якомога швидше, бо внаслідок сльняється вся справа підготовки виборів.

Нові списки кандидатів до Установчих Зборів. Позавчора Київська окружна виборча комісія затвердила такі нові списки кандидатів: групи соціалістичної спілки "Християнська спілка" сквирського повіту; список має 5 кандидатів і закотований № 10, і групи під назвою "польський краєвий список", що містить 14 кандидатів, закотований під № 11.

Сьогодні відбулися засідання комісії, на яким будуть розглянуті далі нові списки подані на затвердження.

Бухгалтерські курси. 22 жовтня відзначаються ушатовані Київською Губернською Земською Управою курси для підготовки бухгалтерів та секретарів волостних (народних) управ. Читання лекцій для першої черги починається 23 жовтня в помещанській курсів на Басейній вул. в д. № 2, а буде і інтернат для приїзжних курсистів. Справки даються в помещанській курсів від 12 до 2 г. дня і від 5 до 6 г. по обіді.

Зібрання соціалістів-федералістів. У четверг 19 жовтня о 7 г. вечора в помещанському українському клубу (Волянська № 42) відбудеться зібрання членів київської громади української партії соціалістів-федералістів.

На порядку денному: 2) Вибори до Установчих Зборів; 3) Вижучі справи.

Через цим зібранням о 6 г. в. там же засідання центрального комітету. Бюро партії доводить до відома членів партії та прихильників, що в помещанському клубу по об'єднанню вівторках, четвергах та суботах від 6—до 8 г. в. продається партійна література, приймається запис в членів партії та приймається першість на "Вільну Спілку".

Надзвичайні загальні збори Київської Української Гарнізонної Ради відбудуться у четверг 12 жовтня (октябрю) о 2 години дня в доні, "Удільного Відомства" коло двірця. Для вирішення нових важливих питань члена Ради обов'язково повинні прийти.

Кооперативне свято. Сьогодні в 11 годин ранку в помещанській південно-кооперативного банку (Українська

банк, Хрещатик 27) відбудеться свято відкриття цього банку. Операції банку почнуться ввечері 20-го жовтня. Общє дїло. Правління кооператива "Общє дїло" просить уповноважених т-ва прийти на збори 19 жовтня в 7 год. вечора в помещанській громадської зібрання (Волянська 45).

ТЕЛЕГРАМИ.

Повідомлення Ставки.

Офіційно, 17.

ПІВНІЧНИЙ ФРОНТ. На приморському напрямі після дуже обстрілу химичними бомбами району Яун-Зема, супротивник коло 15-ої години намагався вести наступання, але, обстріляний нашим димом огнем з рушниць і кулеметів, відійшов назад. На рижському напрямі в районі х. Скоуль з ранку до 8 годин супротивник обстрілював наші позиції огнем важкої артилерії і намагався наступати, але був спинений огнем. На решті фронту перестрілка, жвавіша в районі Кекегузен і м. Штокмансгоф.

ЗАХІДНИЙ, ПІВДЕННО-ЗАХІДНИЙ І РУМІНСЬКИЙ ФРОНТИ. Перестрілка і діяльність розвідних партій.

КАВКАЗСЬКИЙ ФРОНТ. Нічого особливого.

БАЛТИЙСЬКЕ МОРЕ. Без перемін.

Офіційно, 18.

НА ВСІХ ФРОНТАХ—перестрілка та діяльність розвідних партій. Всього намагався знов братиста на північному фронті біля Іланутса, в селу на південь від поневської залізної ці, біля с. Бри аншиши, у західній околиці на північ від Постава біля озера Вишніського та на північній захід від містечка Крощини. Братання перервалось з огнем нашої артилерії.

БАЛТИЙСЬКЕ МОРЕ—без перемін. ДІЯЛЬНІСТЬ ЛІТУНІВ.—15 жовтня наші літуні скинули 8 пудів бомб на тилові інституції ворога в районі Борнів, Вальке й Теріополя. Ворожі літуні скинули безрезультатно 20 бомб на ст. Малініна у 25 верст від Двянська.

Західний фронт. ПАРИЖ, 14. Наші ватаги у Бельгії завладали лінією німецьких траншей. Наступаємо далі вгору. Захоплені бранців. Німці скинули над Дюнкерком 29 бомб. Німці вели атаку на наші позиції на північ від місця Фруадмон, але відбиті, втекли лишивши 60 бранців.

ГАВР, 15. Вельгійці знищили німецькі фортифікації Дікмеюда, Румена і Люгена. Ватага бельгійців просунулась вперед на півострові Візгуйпен. Взяті бранців та амуніції. (П. А.)

ЛОНДОН, 15. На півострові Меркен ми досягли наміченої мети. Меркен в руках союзників. Взяті бранців.

РИМ, 16. Всі плани намічені генеральним штабом виповнені цілком. Ми спинаємо рух ворога у долині. (П. А.)

3 фронту. Д. АРМІЯ, 17. Артилерія ворога обстріляла Скоуль та Гравенгоф-Вальмартин. Наша артилерія обстріляла ворожих робітників на березі Двини. Ворожа батарея обстріляла залізницю Крайцбург-Зілан, Пошдін та Космівка. Наші окопи обстріляні бомбожестним вогнем. (П. А.)

Війна на морі. СЕВАСТОПОЛЬ, 17. Наш підводний човен затопив ворожу шхуну з грузом воєнних харчів. (П. А.)

СЕВАСТОПОЛЬ, 15. Ми попередили намагання ворожих літунів напасти на Сулія. 2 апарати ворога збиті. (П. А.)

Воєнний союз. СТАВКА, 17. На телеграмі голови загальноармійського комітету при Ставці на ім'я верховного головнокомандуючого про постанову комітета про небажанисть існування "воєнного союзу" і вказівку верховному головнокомандуючому на необхідність повернути наказом членів союзу у їхні частини, Керенський поклав резолюцію: "Не розглядати справи і посягати—зарядноармійський комітет не має права давати вказівок верховному головнокомандуючому".

СТАВКА, 16. Верховний головнокомандуючий наказав [принняти одступок грошей, воєнному союзу". Призначена комісія для ревізії і справоздання і прийняття до відома штаба друкарня. (П. А.)

Думки воєнних знавців. ПЕТРОГРАД, 16. Замислення германцями півострова Вердера на думку наших воєнних авторитетів треба пояснити тим, що ворогом неможливо висадитись ні на півдні ні на півночі, бо обидві спроби коло Меізі-кюля і Тома були відбиті огнем наших батарей. Що до вказівки штаба верховного головнокомандуючого, що германці робили траншеї праці в Фінській затоці, то з цієї вказівки видно, що германці готуються ще до якоїсь операції в районі цієї затоки. Можже бути операція ця матиме характер короткого удару, бо зима з заспокоєнням на сухопутному фронті дає мало підстав сподіватись якоїсь великої операції на півночі. (П. А.)

Вплив тилу на фронт. ПЕТРОГРАД, 17. По відомостям воєнного міністерства становище в армії лишається старим. По деяких арміях помічається покращання, що до свідомості, що замислити можна лише за допомогою дуже беззатної армії. Майже всі комісари зазначають, що боротьба з агітацією за негайний мир дуже трудна, бо агітація йде з тилу. Поповнення, котрі прибувають, скрізь вносять розлад; необхідно вжити рішучих заходів що до оздоровлення тилу. Звістки про руїну в тилу хоробливо відбиваються на фронті: невдатність до праці, байдужість і бездіяльність тилу оздобляють самотні маси, потомлені частини настільки, щоб тил ішов на зміну частям фронту. Армія сподівается від тилу більш рішучих жертв у справі оборони отчизни і революції, а не слів. В частинах, добре зодичених і добре харчованих—настрій бадьорий і відсутність ґрунту для пораженої агітації. (П. А.)

Красвий з'їзд. МИНСЬК, 16. Почався красвий з'їзд робітничих депутатів, який і підготовчим до всеросійського. Переважають більшовики. Деякі місцеві ради не прибули на з'їзд рахуючи його невчасним та зриваючим Установчі Збори.

З'їзд надетів. МОСКВА, 16. Скінчався з'їзд партії народної волі. Прийнято платформу у: війна, в згоді з союзниками, до війни, відбудова армії, єдність і сила влади, відновлення влади в провинції та незалежний суд. Родичев закликав до протесту проти єврейських погромів. (П. А.)

Узброєння робітників. ПЕТРОГРАД, 17. На зібранні ради депутатів ухвалено послати на нараду при головнокомандуючому армії північного фронту 25 представників петроградської ради і 20 представників полкових комітетів. Ухвалено проект утворити революційний комітет з представників усіх організацій, який заходиться щоб узброїти робітників й контролювати їх бойові вчинки. (П. А.)

Збройний виступ у Петрограді. ПЕТРОГРАД, 17. У зв'язку з чутками про можливість збройних виступів у Петрограді у воєнне міністерство від усіх армійських комітетів і інших організацій постукають телеграми, щоб дати можливість фронту спинити бешпети тилу. (П. А.)

Робітничі справи. ПЕТРОГРАД, 16. Міністерство до риг одержало протоколи комісії, утвореної в Паризі по переговорах берлін у складі представників різних підприємств і організацій.

3 протоколів видно, що не діялась на встановлення щоденної платні для грузчиків у розмірі 20 руб. при роботі без механічних приладів і 15 руб. при роботі з дима приладами, робити ли менш 20 руб. одержувати зрікаються. Не діялась на встановлення 8-годинного дня праці фактично тягнеться 4 1/2 години, вартість вигрузки збільшилась від 26 до 31 коп. з чуда. Комісія умовляла робітників працювати, але грузчики відмовились. В результаті навігація біжучого року далеко не використана.

Постанова петроградських адвокатів. ПЕТРОГРАД, 18. Загальна зібрана адвокатів округу петроградської судової палати винесла резолюцію про необхідність прохати президіум Ради Республіки дати петроградській адвокатурі три місяці в раді й належну кількість місяців адвокатурі других судових округ. (П. А.)

Платформа донського козацтва. РОСТОВ-НАД-ДОНОМ, 17. В Новочеркаській прибула слідча комісія по справі Каледіна. Військовий уряд ухвалив згідно з постановою круга політичну платформу донського козацтва по справах про основи права громадян і державному ладі Росії, про відношення Донщини до Росії, про органи місцевого самоврядування й инш. (П. А.)

Ріжні звістки. КУТАЙС, 15. Одержав з'їзд маршал-перемисловців гіаурського басейну. В програмі 17 питань. Всі фірми мають представників, між иншим й закордонні.

ВРОНЕЖ, 16. Одержався з'їзд представників волостних земств. в якому беруть участь понад 100 осіб з різних повітів губернії.

МОСКВА, 16. Відкрився всеросійський народний міністерства торгівлі й промисловості. Проголосили прийнятну телеграму міністра Коновалова. (П. А.)

Розбій. ЯЛТА, 16. На курортах грабінні та напади. В околицях грабує ватага узброєних грабінників.

ВОРОНИЖ, 16. Саждати два дні грабували монополійний склад. Розграбовано більш 10,000 дрібних пляшок. Підчас останнього нападу саждати перетяли телефонні дроти до штабу міліції та команди при раді депутатів. Погром складу ліквідувала команда з 300 людей.

З'їзд союзницьких представників. ПАРИЖ, 16. "Matin" пише, що швидко у Паризі відбудеться з'їзд представників союзницьких для обміркування не стільки міжнародної конференції, скільки дипломатичного, політичного й воєнного характеру. Будуть також обмірковуватись питання економічної згоди, воєнних змагань та мета війни. (П. А.)

Американці про Італію. НЬЮ-ІОРК, 16. "Нью-Йорк-Івнинг-Пост" пише, що дарма перечити глибокій серйозності становища Італії. Німці одержали одну з найбільших побід. Вони за 5 днів стали халявним територію, на яку італійці затратили пів мільона людей і 15 мільярдів війни. (П. А.)

На морі. КОПЕНГАГЕН, 16. Потоплено данського корабля "Ульфберг", що йшов з Більбо в Англію. Вратовано тільки трох.

Австрія й Турція. КОПЕНГАГЕН, 16. В телеграмі короля Карла до султана сказано, що в наступанні на Ізонцо крім австрійців були й турки.

Сердешне спочуття. ЛОНДОН, 16. "Таймс" пише, що тяжке становище на італійському фронті викликає найсердешніше співчуття Англії. Італія може сподіватись на можливість підтримання з боку союзників.

3 Польщі. КОПЕНГАГЕН, 15. В маніфесті польського регентства сказано, що акти 23 жовтня 1916 р. та 30 серпня 1917 р. відкирали перед поляками шлях, який був замкнений 120 років. Ми хочем утворити незалежну й сильну Польську державу, на що дає нам право наше минуле. В час справедливості, який настає, ми стоїмо з непохитим правом на незалежність. Ми закликаємо всі творчі сили нашого народу й підємо слідами наших предків вірні наші вірі та польському духові толерантності.

Театр і музика. В близькому часі в театрі М. Садовського має бути вистава нової комичної опери "Шинкаря", лібрето С. Черкасенка, музика д. Віндковського. Оперу вже розучують.

Дописи. КРЕМІНЕЦЬ (на Волині). 10 вересня відбулись нарешті вибори гласних в горюжську думу на підставі новоо демократичного закону. Було виставлено 6 списків: № 1 єврейських позапартійних поступовців, № 2 сіоні-

стів, № 3 польських, № 4 демократичної трудової інтелігенції і т-ва "Пресвіта", № 5 будка і № 6 кадетів.

Прийнято участь в голосуванні біля 4200 осіб; всього задесено було в списки 7000 чол. (брали участь 65%). Місцеве населення, особливо євреї, дуже цікавилось виборами. № 1 одержав в думі 2 місця, № 2—13 місць, № 3—2 місця, № 4—одно місце, № 5—7 місць і № 6—12 місць. Після виборів було подано багато скарг, але вибори були затвержені і 10 жовтня відбулись перші збори нової демократичної думи. Предсідателем думи вилучено В. Козубського, укр. соц. фед., товаришем його В. Павловського, польськ. соц. Головою Павло Астроб, укр. соц. фед. Членами управи М. Шумський, євр. поступовець, В. Ландеберг, сіоніст, Іс. Кременецький, бундовець, С. Бочковський, позапартійний і городським секретарем Ол. Стрончинський, кадет. Думою усім (голови, членам управи і секретареві) призначено однакове жалування по 300 карб. на місяць. В шкільну комісію вибрано, між иншим, українців П. Хомчука та Н. Віленка. Кременчанин.

Редактор АНДРІЙ ПІВНІЧНИЙ. Видав Товариство під його літератури, науки і мистецтва.

Хор. Укр. Січ. Стр. Грабар Олександр знаходиться в Тетові Казан. губ. просить знайомих відвратись. 1—0040—1

Негайно потрібні: 15 старших кінних мільціонерів, щорічно 1020 карб., на кова 3/0, кашчеларських — 150. Молодших кінних — 20 душ; щорічно по 840 і 590 на кова. Обов'язково знання укр. мови. Свідомість. Звертатись: КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОД. Мовитова міліція. Київ за власні гроші. Авансу нема. Необхідна тепла одяга. 8—315—4

Організаційна Комісія при У. Ц. Р. потрібне для організаційної роботи на провінції свідомого українців, партійних. Платня: 200-300 карб. Звертатись: Педагогічний Музей Організаційна Комісія 3—342—1

Зинківська Мійська Управа запрошує осіб, що бажать зайняти посаду інструктора Зинківської Мійської Шкільної Ради подати про це заяву з документами і своїм curriculum vitae. Бажаю з вищою освітою і не менш як п'ятилітньою учительською практикою, або хоча і з середньою але з спеціальною педагогічною освітою і тієюж п'ятиліт. практикою. Оклад жалування на рік 3000 карб.

Таращанська Повітова Народна Управа просить осіб, які бажать балотуватись в мирові судді по Таращанському повіту подати свою заяву і коротеньке curriculum vitae. Прохання приймаються до 27 жовтня с. р. 4—332—3

Хорольська Повіт. Зем. Управа, На Полтавщині, запрошує двох інструкторів по справах освіти в початкових школах і одного завідуючого земським відділом народної освіти. Вимоги повинні бути свідомі українці, педагоги і бажаю з вищою освітою. Платня кожному інструктору і завідуючому до 3600 карб. на рік. Роз'їзди на земські кошти. 3—341—2

Незабаром вийде з друку українсько-російський кемешковий СЛОВНИК ушатован. С. Педипенном, та П. Минітенком. Вінь містять в собі докладний переклад на російську мову біля 5000 укр. слів. Ціна приміри 1 карб. Книгарням та організаціям гарна знижка. Замовляйте негайно, бо за браком паперу друкується дуже обмежене число. Усюди, окрім д. армії до 10 приміри, висилаються наклад. плат. без задатку На 2-3 5 і більш робиться знижка. Адр.: Псков, ріг Губернаторської та Великодільської, Виконавча Рада Північного фронту, П. М. Микитенкові. 1—0262—1

Тридцять дві сторінки 25 к. Гуртовцям знижка 45%, при замовленні не менш. 1 0 пр. Звертатись на адресу: Одеса, Юрєвська 17. Юрій Ліпа. 0.34.

"Т-во Шкільної Освіти" друкує і незабаром пустить в продаж такі підручники для гімн і вищ. поч. шк. 1) Арифметику В. Шарка. Сист. курс. ч. 1 (цілі числа). 2) Читання. Рідні Мови. О. Степанко ч. 1. При замовленні треба надіслати 50 к. за кожний примірник.

"Т-во Шк. О." випустило досі: 1. Термінологію арифметичну ц. 15 коп. 2. Граматику ц. 20 коп. 3. Географічну ц. 15 коп. 4. Геометричну ц. 20 коп. 5. Другий Всеукраїнський Учительський З'їзд (Тези докладів, дебати, постанови), ц. 45 коп.

П. Б. "Дітські пісні, мови й загадки" М. Лобовського з рис. П. Холодного. ц. 1 кар. ерша книжка після букваря. Книгарням знижка 25%, земствам та т-вам 15%. Склад видань Т-ва Шк. О. (Київ) Столипівська вул. № 31, ном. 20. 3—251—1

Друкарня Акад. Т-ва "Петро Барський" у Києві.